

Keramické depoty

Literatura: PALÁTOVÁ, H. – SALAŠ, M. 2002: Depoty keramických nádob doby bronzové na Moravě a v sousedních zemích, Pravěk Supplementum 9, Brno

-O. Montelius (1903), jako soubor nejméně dvou záměrně a současně uložených artefaktů – ale nesmí se jednat o hrobovou úpravu nebo sídlištní pozůstatky ve smyslu náhodného seskupení nálezů ve vrstvě či jámě.

-ojedinělé nálezy se považují za náhodně ztracené předměty, a **depoty** představují záměrně, nefunerálně uložené

-Takové rozdělení je bohužel násilná pramenná kategorizace. I ojedinělé nálezy mohly být záměrně uloženy.

-Z. Smrž na základě zpracování depotů z Droužkovic a Čachovic vydělil 3 respektive 4 možné významové skupiny:

1. **votivní motiv** – mělce uložené sklady s větším počtem stejných nádob uložených ve sloupcích dny vzhůru
2. **objekty hospodářského charakteru** – sklady menšího počtu nádob v sídlištních jamách spolu se zlomky praznic či mazanic (možné uložení potravin v nádobách)
3. buď **votivní motiv** nebo **individuální sklady užitkové keramiky** – soubory nádob uložených v jedné větší nádobě
4. další alternativou je již C. Eibnerem dříve zamítnutá hypotéza o **skladech keramiky určených k lokální směně n. obchodu**

-J. Bouzek, K. Sklenář a nezávisle na nich i **M. Zápotocký** otevřeli další z interpretačních možností:

- keramické servisy souvisejí s **ceremoniemi kultovní a sociální povahy** (u picích servisů např. jako slavnostní obřady, během kterých je úlitba tekutin bohům, provázena pitím všech účastníků)

-Na sledovaném území Čech, Moravy, Slovenska, Dolního Rakouska, Burgenlandu a severního Zadunajska, je v literatuře uváděno 104 nálezů keramických depotů, které jsou nebo by mohly být pokládány za depoty. Z toho je 22 nálezů moravských
Keramické depoty sledujeme, když nepočítáme nálezy neolitické a eneolitické, **od nejstaršího stupně DB = BA1 až po střední fázi doby popelnicových polí – rozhraní stupňů HA/HB**. V mladší fázi PP se s tímto druhem nálezů již neseťkáváme.

-Ve **ST DB** se nejvíce depotů vyskytuje na JZ Slovensku (13) (předurčeno vícedepozitní lokalitou ve Veselém). V Dol. Rak., Burgenlandu a na Mor je poměr starobronzových depotů zhruba vyvážen. S Zadunajsko a Čechy – žádný nenalezen.

-Ve **STR DB** se rýsuje dominantní a nejrovnoměrnejší výskyt keramických depotů. Jejich těžiště spadá na Z od řeky Moravy, kdy se depoty stávají příznačnou formou depozita **středodunajské mohylové kultury**. (Poprvé se objevují i v Čechách)

-Ve **ST a STR fázi PP** (BD-HA1, HA2-HA2/B1) je pak jejich zastoupení ve východnější oblasti středodunajské a západnější lužicko – knovízské již téměř vyrovnané. Zde můžeme zachytit již 2 výraznější regiony s depoty:

- středodunajský s těžištěm v Dol. Rak.
- knovízsko – lužický v SZ Čechách

INVENTÁŘ

-Keramické nádoby

-4 kategorie podle homogenity/heterogenity typů

•**A** – (11,2 %) zcela homogenní depoty

•**B** – (21,3%) 2 zákl. typy nádob, vždy je 1 z typů dominantní. Ve ST a STŘ DB džbánky, v DPP je vystřídaly šálky.

•**C** – nejčastěji minimálně poloviční podíl menších, nižších tvarů (šálky, misky) anebo naopak tvarů vyšších (džbánky, koflíky)

•**D** – (47,2%) 4 a více typů. Převládají garnitury, kde více než 1/2 inventáře tvoří menší typy

-Ostatní keramické artefakty

-Mazanice

-Kameny a kamenné artefakty

-Paleobotanický materiál a obsahy keramických nádob

-Stopy ohně

-Ostatní nálezy

INTERPRETACE

-Motivace: -profánní (všední)

-sakrační

-Depoty lze teoreticky rozdělit na:

1. jídelní obětiny
2. relikty přísežných rituálů provázených libacemi
3. stavební obětiny
4. depozita jiného kultovního významu